Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta
Verojaosto

Asiantuntijapyyntönne 27.9.2017, HE 109/2017 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi varainsiirtoverolain muuttamisesta

Varainsiirtoverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että varainsiirtoveroa ei olisi suoritettava tuloverolaissa tarkoitetussa toimintamuodon muutoksessa, jossa liikkeen- tai ammatinharjoittaja taikka maa- tai metsätalouden harjoittaja perustaa tätä toimintaa jatkamaan osakeyhtiön, jonka osakkeet hän merkitsee. Vapaus olla suorittamatta varainsiirtoveroa koskisi sekä kiinteää omaisuutta että arvopaperiomaisuutta.

Esitys liittyy valtion vuoden 2018 talousarvioesitykseen ja laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2018 alusta. Uusia säännöksiä sovellettaisiin lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen tapahtuviin luovutuksiin.

Lausunto

Suomen Yrittäjät kannattaa ehdotettuja muutoksia. Muutosten seurauksena liikkeen- tai ammatinharjoittajien sekä maa- tai metsätalouden harjoittajien toimintamuodon muutoksen varainsiirtoverokohtelu saatettaisiin samaan asemaan henkilöyhtiöiden yhteisömuodon muutoksen kanssa.

Nykyjärjestelmässä varainsiirtoveroa ei ole suoritettava siirrettäessä kiinteistö tai arvopaperi toimintaa jatkavalle yhteisölle yhteisömuodon muutoksen perusteella, jos järjestely toteutetaan asianomaista yhteisöä koskevan lainsäädännön mukaisesti. Siten henkilöyhtiön muutos osakeyhtiöksi on vapautettu varainsiirtoverosta. Sen sijaan varainsiirtoveroa on tullut suorittaa liikkeen- tai ammatinharjoittajan taikka maa- tai metsätalouden harjoittajan siirtäessä toimintamuodon muutoksen yhteydessä kiinteistöjä tai arvopapereita tätä toimintaa jatkamaan varten perustamaansa osakeyhtiöön.

Perustelujen mukaan kertaluonteinen varainsiirtovero on ollut tekijä, joka on vaikuttanut erityisesti halukkuuteen yhtiöittää maatalouden harjoittaminen osakeyhtiöön. Merkittävä osuus yhtiöitettävän maatilan omaisuu-

desta on varainsiirtoveron piiriin kuuluvaa kiinteää omaisuutta. Varainsiirtoverokustannus on siten voinut vaikuttaa sen arviointiin, onko maatalouden yhtiöittäminen kannattavaa.

Esitetty verovapaus koskisi kaikkea varainsiirtoverotuksen piiriin kuuluvaa toimintamuodon muutoksen kohteena olevan maatilan tai yrityksen omaisuutta eli kiinteistöjä ja arvopapereita. Varainsiirtoveroa ei tulisi suorittaa sellaisesta omaisuudesta, joka siirtyy perustettavaan osakeyhtiöön tuloverolain 24 §:ssä tarkoitetulla tavalla jatkuvuusperiaatteen mukaisesti samoista arvioista. Tuloverolain 24 §:n mukaan toimintamuodon muutoksessa aikaisemmin harjoitettuun toimintaan liittyvät varat ja velat siirtyvät samoista arvoista toiseen toimintamuotoon muun muassa silloin, kun toiminnan harjoittaja perustaa tätä toimintaa jatkamaan osakeyhtiön, jonka osakkeet hän merkitsee. Osakeyhtiötä edeltävään toiminnan harjoittamiseen liittyvän omaisuuden ja velkojen tulisi siten pääpirteissään siirtyä perustettavalle osakeyhtiölle eikä siirtyvä yritystoiminnan laajuus ja luonne saa olennaisesti muuttua.

Toiminnan yhtiöittämisen kannattavuus vaihtelee yrittäjien kesken huomioiden muun muassa yhteisöveron ja osinkoverotuksen taso ja suhde ansioverotuksen tasoon. Esitetyllä muutoksella helpotetaan maa- tai metsätalouden ja liikkeen- sekä ammatinharjoittajien mahdollisuutta valita tarkoituksenmukainen yritysmuoto ilman mahdollisia varainsiirtoveroseuraamuksia.

Suomen Yrittäjät

Sanna Linna-Aro
veroasiantuntija